

DILIGÈNCIA: Aprovada inicialment pel Ple de l'Ajuntament en sessió ordinària celebrada el dia 30 de juliol de 2012.

Sant Andreu de Llavaneres, 31 de juliol de 2012.

EL SECRETARI,

Josep Lluís Valentín i Martínez
Ajuntament de
SANT ANDREU DE LLAVANERES
Secretaria

DILIGÈNCIA: Aprovada definitivament per Decret d'Alcaldia número 601/2012, de 26 de setembre de 2012.

Sant Andreu de Llavaneres, 26 de setembre de 2012.

EL SECRETARI,

Josep Lluís Valentín i Martínez
Ajuntament de
SANT ANDREU DE LLAVANERES
Secretaria

PROPOSTA D'ORDENANÇA MUNICIPAL PER A LA PREVENCIÓ I CONTROL DELS MOSQUITS, I PARTICULARMENT DEL MOSQUIT TIGRE (*Aedes Albopictus*)

Comissió Interinstitucional per a la Prevenció i Control del Mosquit Tigre a Catalunya

Associació Catalana de Municipis i Comarques
Federació de Municipis de Catalunya
Agència de Salut Pública de Barcelona
Diputació de Barcelona
Dipsalut. Diputació de Girona
Diputació de Tarragona
Servei de Control de Mosquits del Baix Llobregat
Servei de Control de Mosquits de la Badia de Roses i del Baix Ter
Consorci de Serveis Agroambientals del Baix Ebre i el Montsià
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
Departament de Salut

PREÀMBUL

L'estiu del 2004 es va detectar per primer cop la presència de l'espècie de mosquit *Aedes albopictus*, més conegut com a Mosquit Tigre, al nostre país. Des de llavors s'ha pogut detectar la seva presència en nombre significat, per determinades zones del nostre municipi.

Els mosquits pertanyen a la família dels culícids. Les larves surten dels ous i són aquàtiques, s'alimenten de matèria orgànica suspesa a l'aigua. Aquestes fases són vermiformes, sense ales, i tenen entre 1 i 10 mm de llargària. Triguen de 5 a 20 dies en transformar-se en pupes (depenent de les temperatures) i aquestes triguen uns dos dies en transformar-se en adults.

Els mosquits autòctons més freqüents a Catalunya pertanyen a l'espècie *Culex pipiens* en medi urbà i també a diverses espècies del gènere *Aedes* i *Ochlerotatus* en medi rural. Tanmateix, el Mosquit Tigre (*Aedes albopictus*) és una nova espècie que afegeix al medi urbà una problemàtica específica i d'alta intensitat a la que causen els mosquits autòctons.

Aedes albopictus té un color molt fosc, quasi negre, amb unes bandes característiques de color blanc platejat a les potes i una ratlla blanca al dors que baixa des del cap fins al tòrax. La seva mida oscil·la entre els 5 i els 10 mm, tot i que normalment fa uns 6 o 7 mm. Els ous són negres i ovalats, d'uns 0.5 mm de llargària i 0.16 mm d'amplada.

Aquesta espècie de mosquit s'ha adaptat molt bé al nostre territori, colonitzant nous hàbitats i criant en petites masses d'aigua, naturals o artificials, estancades i tancades com bidons, gerros, plats de testos, cubells, pneumàtics o altres tipus de recipients que els recorden el seu hàbitat original, constituït per forats inundats en troncs d'arbres.

Tot i que aquest mosquit és vector de diverses malalties endèmiques en alguns països tropicals, i en alguns casos a països europeus, a Catalunya no s'ha constatat la transmissió de malalties. Però és una espècie forana de mosquit que cal controlar i prevenir pels efectes nocius que pot arribar a causar a la nostra població. És una espècie diürna i molt activa que fa múltiples picades i ocasiona moltes molèsties.

La forta presència de mosquits en zones del municipi que li són adequades, fa que s'hagi d'intervenir en espais tant públics com privats per a poder-hi realitzar les actuacions necessàries per garantir el benestar de la ciutadania, així com la protecció de la salut i el respecte al medi ambient.

El control de plagues en el medi urbà és un aspecte de vital importància per les seves implicacions en la salut pública i en la qualitat de vida dels ciutadans. Atesa la importància d'aquest problema, els municipis com a gestors del risc per a la salut de les persones tal com s'assenyala a l'article 52 de la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública de Catalunya, han d'actuar dins de les seves competències municipals, gestionant els riscos presents en el medi, vetllant per la salubritat pública envers les plagues, garantint la seguretat dels llocs públics i protegint el medi ambient.

La gestió del risc per a la salut de les persones a nivell municipal en relació a la presència i/o expansió dels mosquits i particularment del mosquit tigre, engloba totes aquelles actuacions necessàries destinades a evitar o minimitzar un risc per a la salut

mitjançant la selecció i l'aplicació concreta de les mesures de prevenció i control més adequades, a més de les reglamentàries.

Per això, aquesta Ordenança municipal pretén aportar la informació, solucions i consells necessaris als ciutadans i personalitats jurídiques privades i públiques, per evitar la presència i/o minimitzar la densitat i la dispersió dels mosquits al municipi i dotar a l'ajuntament de les eines necessàries per fer complir les mesures oportunes en aquells espais que puguin contenir aigües estancades, així com permetre als òrgans competents sancionar els subjectes responsables de la reproducció del mosquit tigre, o les altres espècies de mosquits autòctons.

En aquest sentit, la present Ordenança suposa una eina jurídica innovadora ja que dedica una especial atenció a consolidar i concretar quines seran les mesures d'intervenció municipal a emprar, però a la qual, s'han afegit els nous instruments moderns d'intervenció, com l'aplicació del principi de precaució¹ en les intervencions administratives per a l'adopció de mesures cautelars, l'obligació que les empreses en l'exercici de les seves activitats implantin l'autocontrol² tenint en compte els riscos per a la salut per la presència i proliferació dels mosquits, i la necessitat de col·laboració de tota la ciutadania amb les autoritats públiques en les tasques de vigilància i control³.

Per altra banda, cal reorientar els enfocaments convencionals en la lluita contra les plagues establint connexions entre les diferents àrees dins del propi àmbit municipal com l'urbanisme, la salut, parcs i jardins, activitats econòmiques, el medi ambient i la convivència ciutadana entre d'altres. Es requereix que en totes aquestes disciplines s'introdueixin criteris relacionats amb la salut de les persones, en especial per a la gestió dels riscos derivats per la presència de plagues en el medi urbà.

És per tant necessari, actualitzar les estratègies de col·laboració entre totes aquestes àrees municipals així com replantejar la coordinació entre totes les institucions implicades a fi d'assolir els millors nivells d'eficàcia i eficiència en les intervencions portades a terme per fer front a la prevenció i la presència dels mosquits.

Finalment, hem d'assenyalar que les intervencions que s'estableixen en aquesta Ordenança són conformes amb el marc jurídic establert per la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública de Catalunya, especialment pel que fa a les mesures d'intervenció i al règim sancionador. Aquesta Ordenança es també molt respectuosa amb les actuals competències de les administracions locals i de la Generalitat de Catalunya pel que fa a la salut pública, competències que es troben regulades tant a la Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut de Catalunya, com a la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya i en la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.

De forma diferenciada als mosquits autòctons, cal esmentar que, ateses les seves característiques d'espècie invasora, el mosquit tigre (*Aedes albopictus*) està sotmès a un règim especial segons la Llei 42/2007 de 13 de Desembre, de Protecció del Patrimoni Natural i la Biodiversitat. L'espècie és inclosa en el Catàleg d'Espècies Invasores previst per la Llei i publicat en el RD 1628/2011, de 14 de Novembre, cosa que implica el mandat del seu control, limitació i si és possible l'eradicació del territori espanyol, addicionalment a mesures legals de prohibició de tinença, manipulació, comerç o transport.

¹ Recollit als articles, 2.j), 55.1.f) i 63.2, de la LSPC

² Establert al Preàmbul i articles 2.b), 3.1) i 54, de la LSPC

³ Conforme l'establert a l'article 57, de la LSPC

TÍTOL PRIMER: DISPOSICIONS GENERALS

CAPÍTOL I: Objecte i àmbit d'aplicació

Article 1

Objecte

Aquesta ordenança té per finalitat establir les mesures necessàries de control de les poblacions de mosquits i prioritàriament de l'espècie *Aedes albopictus*, per tal de minimitzar els efectes negatius que aquests mosquits puguin ocasionar a la població, limitar-ne l'abundància i densitat, reduir-ne l'àrea de distribució o impedir la seva dispersió en tot el terme municipal de Sant Andreu de Llavaneres d'acord amb la legislació estatal i autonòmica⁴.

Article 2

Àmbit d'aplicació i usos afectats

Queden inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta ordenança, totes les persones físiques o jurídiques que siguin propietàries o posseïdores d'espais, béns o objectes susceptibles de crear les condicions de proliferació del mosquit tigre o d'altres espècies, ubicats al municipi de Sant Andreu de Llavaneres.

Article 3.

Definicions.

Als efectes d'aquesta ordenança, es defineix:

Ous del mosquit tigre: Els ous són negres i ovalats, i no són visibles a simple vista. Tanmateix, són importants perquè assegurin la supervivència de l'espècie durant l'estació freda.

Larves del mosquit tigre: Fase de desenvolupament de l'insecte en sortir de l'ou. Són aquàtiques, obscures, sense ales i vermiformes, i no tenen cap semblança amb l'individu adult. Les seves dimensions voregen els 5 mm de llargària, i triguen de 5 a 10 dies per transformar-se en pupes. Les larves s'alimenten de matèria orgànica suspesa en l'aigua i poden semblar petits cap-grossos a primera vista. Tanmateix, els seus moviments freqüents i espasmòdics les fan força característiques.

Pupa: Fase posterior a la larva, d'una durada d'uns dos dies i on es produeix la metamorfosi que donarà lloc al mosquit adult.

Altres mosquits: Diverses espècies de la família dels Culícids, pròpies de la fauna autòctona i ja existents quan va arribar el mosquit Tigre. Poden coincidir en l'hàbitat

---

⁴ S'haurà de tenir en compte bàsicament, l'article 43 de la CE, l'article 162 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 sobre competències en matèria de sanitat i salut pública, les competències locals establertes a la Llei estatal 7/1985 reguladora de les bases de règim local, així com al decret legislatiu 2/2003 Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (que n'és l'actualització de la Llei catalana 8/1987 municipal i de règim local de Catalunya), també l'actual legislació catalana sobre el procediment administratiu, la Llei 26/2010 del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya i pel decret català 278/1993 sobre el procediment sancionador, i finalment, la normativa sectorial a Catalunya en matèria de sanitat i salut pública, constituïda principalment per la Llei 15/1990 LOSC i la Llei 18/2009 de salut pública de Catalunya, entre d'altres.

larvari urbà o humanitzat, principalment en el cas de l'espècie *Culex pipiens*. El seu aspecte pot ser molt semblant al del Mosquit Tigre, però no la molèstia que causen, generalment inferior. Espècies rurals o naturals dels gèneres *Aedes*, *Ochlerotatus* o *Anopheles* poden causar problemes, focalitzats inicialment en aquestes àrees.

Aigües estancades: acumulació d'aigües quietes de qualsevol extensió. En quedar lliurement a disposició dels mosquits hi poden pondre els ous i, per tant, reproduir-s'hi. Un període de no renovació de l'aigua de cinc dies pot ser suficient per completar una generació de mosquits tigre.

Gestió del risc:⁵ el conjunt d'actuacions destinades a evitar o minimitzar un risc per a la salut. Aquest procés consisteix a sopesar les alternatives, tenint en compte l'avaluació del risc i altres factors pertinents, i comprèn, si cal, la selecció i l'aplicació de les mesures de prevenció i control més adequades, a més de les reglamentàries.

Principi de precaució:⁶ el principi que habilita l'Administració sanitària a adoptar mesures provisionals de gestió del risc per a assegurar la protecció de la salut i la prevenció de la malaltia quan, després d'haver avaluat la informació disponible, es prevegi la possibilitat que es produeixin efectes nocius per a la salut humana, animal o vegetal o danys al medi ambient per alguna causa que no permeti determinar el risc amb certesa, encara que hi hagi incertitud científica, mentre no es tingui informació addicional que permeti una avaluació del risc més exhaustiva.

Autocontrol:⁷ el conjunt d'obligacions de les persones físiques o jurídiques subjectes a l'àmbit d'aplicació d'aquesta norma amb la finalitat de garantir la innocuïtat i la salubritat dels productes, les activitats i els serveis respectius.

CAPÍTOL II: De les Obligacions

Article. 4

Criteris Generals. Regulació d'aigües estancades.

Aquesta Ordenança requereix totes les persones físiques o jurídiques que siguin propietàries, titulars o posseïdores d'espais, béns o objectes susceptibles de crear les condicions de proliferació del mosquit tigre o d'altres mosquits, de que portin una gestió correcta dels mateixos per evitar la seva presència i que evitin l'abandó, definitiu o temporal, tant a l'espai públic com al privat, de contenidors i objectes, sigui quina sigui la seva naturalesa i dimensions (per exemple: pneumàtics, ampolles, llaunes, bosses o lones de plàstic, fonts ornamentals, ornaments de jardí, etc.) les quals puguin acumular aigua i com a conseqüència pugui reproduir-s'hi el mosquit tigre.

Els propietaris o titulars de solars estan obligats a mantenir-los al seu càrrec nets de brossa, recipients o cap mena d'objecte abandonat, així com de mantenir la vegetació herbàcia sota control periòdic. Les actuacions correctores que hagi d'emprendre legalment l'Ajuntament en cas d'incompliment, seran facturades íntegrament als titulars de les finques.

---

⁵ Conforme l'establert a l'article 2.h) de la LSPC

⁶ Conforme l'establert a l'article 2.j) de la LSPC

⁷ Conforme l'establert a l'article 2.b) de la LSPC

Article 5

Actuacions generals

Les persones que es trobin en l'àmbit d'aplicació d'aquesta ordenança hauran d'ajustar llurs actuacions a les prescripcions següents:

- a) Neutralitzar tots aquells objectes que es trobin a l'aire lliure i presentin concavitats que puguin acumular aigua. En primer lloc caldrà buidar-los. Per aconseguir un efecte definitiu caldrà, segons les possibilitats, eliminar-los definitivament, invertir-los, foradar-ne el fons o bé traslladar-los a un lloc cobert.
- b) Els plats de test hauran de ser retirats, i quan això sigui impossible, caldrà vetllar perquè es mantinguin secs; alternativament, s'utilitzaran mètodes hidropònics o irrigadors automàtics de circuit tancat.
- c) En el cas d'elements fixes i objectes que no es puguin retirar, caldrà revisar-los dos cops per setmana i eliminar-ne qualsevol acumulació d'aigua. Si és possible, cal evitar que es tornin a omplir. Si tampoc això no és possible, caldrà que els recipients es mantinguin tapats, mitjançant una tapa hermètica o una tela mosquitera prima (malla de 2 mm de mida màxima).
- d) Quan sigui imprescindible tenir aigua en recipients destapats (per exemple, en bevedors per animals) caldrà que aquesta aigua es renovi dos cops per setmana, com a mínim.
- e) Les piscines han de ser mantingudes tot l'any amb el seu tractament desinfectant habitual. Això garantirà l'absència dels mosquits així com d'altres organismes indesitjables. Quan estiguin buides, s'han de mantenir completament eixutes, i caldrà controlar aquest extrem després de les pluges perquè una piscina amb pocs centímetres d'aigua al fons té major risc -pel que fa a generació de mosquits- que una piscina totalment plena.
- f) Els gestors de manteniment dels edificis, tindran cura dels dipòsits d'aigua de les instal·lacions de climatització comunitàries, així com de col·lectors d'aigües d'edificis com ara canaleres de teulada, o sifons de pati.
- g) Els gestors de finques on per la seva activitat comercial o industrial s'acumulin objectes de qualsevol tipus que puguin omplir-se amb aigua seran responsables d'evitar que hi apareguin larves de mosquits, seguint els principis exposats de buidar, tapar, invertir i/o foradar.
- h) Caldrà evitar l'acumulació d'aigua als forats dels troncs dels arbres situats a l'àmbit privat, cosa que es pot aconseguir de forma definitiva reomplint-los amb àrids inerts, com ara sorra.
- i) Els propietaris o gestors dels horts, o solars buits, hauran de complir amb especial atenció els preceptes exposats anteriorment, especialment pel que fa als bidons de gran capacitat que es poden convertir en importants punts de cria pels mosquits i específicament el mosquit Tigre. Cas d'existir, aquests bidons hauran de ser hermèticament tancats amb tapes adients o bé utilitzar tela mosquitera.
- j) Els centres comercials d'articles de jardineria a l'aire lliure són punts d'especial risc i els seus propietaris posaran una cura especial perquè a les nombroses safates i testos amb aigua no hi proliferin larves de mosquits, mitjançant l'aplicació rigorosa de les normes exposades.

Per qualsevol altre tipus d'acumulació d'aigües no contemplat a la present ordenança, caldrà notificar la seva existència als Serveis tècnics de l'Ajuntament per a que en puguin determinar el seu nivell de risc i perillositat pel que fa a la reproducció del mosquit tigre.

Article 6 .

Situacions específiques:⁸

Es consideren d'especial atenció les situacions que s'esmenten a continuació, donat que es tracta d'espais que poden contenir aigües estancades. Aquests espais caldrà que compleixin a més a més les actuacions generals especificades als articles 4 i 5.

a) Cementiris municipals.

Es consideren aquestes instal·lacions d'especial atenció perquè la presència massiva de gerros o altres recipients per a flors els pot convertir en espais de cria de mosquit Tigre de gran rellevància, poden produir importants molèsties als visitants i personal del cementiri però també els habitatges veïns en el cas de cementiris urbans.

Els titulars de les concessions administratives de les sepultures (nínxols, panteons...) així com de les noves concessions han d'assegurar que la base dels gerros contenidors de flors siguin foradats per la seva base per evitar que acumulin aigua, tant els metàl·lics com els de plàstic. En cas que no ho duguin a terme els titulars, l'Ajuntament restarà facultat per practicar d'ofici els orificis, i si s'escau, de repercutir als titulars l'import d'aquesta operació de manteniment sanitari. La humitat s'hi haurà de mantenir mitjançant esponges o similars, o bé omplint el recipient amb sorra fins més amunt que la superfície de l'aigua, de manera que no hi resti aigua lliure.

b) Tallers mecànics i dipòsits de pneumàtics usats

Els professionals del sector de l'automoció que per la seva activitat substitueixin pneumàtics de vehicles estaran obligats a mantenir pneumàtics fora d'ús (en endavant **PFU**) a sota de cobert a l'espera que siguin recollides pels gestors de residus. En els casos que es justifiqui adequadament la impossibilitat de fer-ho així, s'acceptarà el seu manteniment a l'aire lliure amb la condició imprescindible que els pneumàtics estiguin coberts per lona impermeable que n'impossibiliti la inundació. La mateixa condició s'aplicarà als pneumàtics que puguin existir a les deixalleries o altres magatzems. En dipòsits específics de pneumàtics usats caldrà mantenir mesures de seguretat addicional:

- Desbrossat mensual de la vegetació herbàcia i arbustiva de la perifèria del solar on s'emmagatzemen les rodes
- Apilat de les rodes en columna vertical i mai en munts aleatoris
- Cobertura de les columnes verticals amb baca impermeable
- Cal garantir una bona rotació dels pneumàtics i prioritzar la destrucció ràpida dels pneumàtics provinents de zones afectades, i la trituració dels PFU el més aviat possible
- Quan els PFU s'hagin de transportar a altres indrets s'optarà de fer-ho en els mesos de fredor, ja que en cas contrari podrien transportar-se mosquits adults i per tant s'afavoriria la seva dispersió.
- Eliminació immediata dels pneumàtics sense valor comercial.

c) Escoles i altres equipaments

Els elements de joc no han de tenir aigua estancada, especialment en èpoques de vacances, on hi pot romandre més temps. En cas que hi hagin pneumàtics destinats als jocs, aquests han de mantenir-se secs, preferentment mitjançant perforació o bé

---

⁸ Cada Ajuntament pot incloure en aquest apartat un sistema d'especial seguiment en sectors de problemàtica especial i instal·lacions singulars: centres de jardineria, parcs aquàtics o recreatius, camps de golf o cementiris privats o d'animals, àrees de mercaderies procedents de l'exterior, zones de parcs naturals etc.

col·locant-los semienterrats en posició vertical. Els que no estiguin immobilitzats s'han de desar sota cobert en els períodes en què no s'utilitzen.

Considerant la presència habitual d'altres activitats i instal·lacions de risc com ara horts educatius amb bidons, fonts d'aigua potable, evaporadors d'aparells d'aire condicionat, brossa, canaleres de teulada o embornals de pati, cambres sanitàries inundades o forats d'arbres, els responsables de manteniment dels centres han de realitzar un pla de prevenció previ al període de tancament estival, que coincideix amb la màxima proliferació del mosquit tigre en aquests punts, per tal de garantir-ne l'absència en el moment de reiniciar el curs escolar.

d) Circuits de karts i pockets-bikes.

Les instal·lacions lúdic-esportives que es dediquen a les curses de karts i motos petites, solen utilitzar els PFU com a protecció i marcatge del circuit. Aquests PFU són un punt de desenvolupament de les larves del mosquit tigre, per la qual cosa, tots els usuaris i treballadors d'aquestes instal·lacions, així com, els habitants dels habitatges propers en seran víctimes de les seves molèsties.

Els PFU hauran de ser substituïts per altres sistemes de protecció en un període de temps el més curt possible. En el període de temps anterior a ser executada la reforma o substitució dels PFU, les instal·lacions hauran de ser controlades per equips tècnics qualificats si hi ha poblacions larvàries dels mosquits que es desenvolupen dins dels PFU. Es podran també protegir els grups de PFUs amb lones per evitar-hi l'entrada de l'aigua de pluja.

e) Clubs nàutics i ports.

Els PFU encara són utilitzats en algunes instal·lacions nàutiques com a protecció de les embarcacions amarrades. Aquestes proteccions han de ser substituïdes per les que ja existeixen en el mercat amb la mateixa finalitat i que pel seu disseny específic no poden ser punts d'acumulació d'aigua i per tant de desenvolupament de larves de mosquits. En el període de temps anterior a ser executada la reforma o substitució dels PFU, les instal·lacions hauran de ser controlades per equips tècnics qualificats si hi ha poblacions larvàries dels mosquits que es desenvolupen dins dels PFU.

f) Instal·lacions d'hivernatge de barques.

Cada cop més proliferem els espais destinats a l'hivernatge d'embarcacions esportives i de lleure. Aquestes instal·lacions han de tenir, sempre que sigui possible, les embarcacions sota cobert i donat el cas de que això no sigui possible, caldrà que les embarcacions estiguin tapades per una coberta protectora impermeable a la pluja, amb la finalitat que en el seu interior no si pugui acumular l'aigua i convertir-se en un lloc de desenvolupament de les larves del mosquit tigre. Les cobertes han de tensar-se correctament per evitar que es formin tolls en la mateixa lona, que podrien provocar també l'aparició de mosquits.

g) Instal·lacions agrícoles i ramaderes.

Les granges solen usar els PFU com a element per fixar les lones i plàstics protectors del emmagatzematge del farratge pel bestiar. Caldrà substituir els PFU per altres elements que puguin complir amb la mateixa funció i, aquests s'hauran de portar a les instal·lacions específiques de recollida d'aquest residu industrial. En el període de temps anterior a ser executada la reforma o substitució dels PFU, les instal·lacions hauran de ser controlades per equips tècnics qualificats si hi ha poblacions larvàries dels mosquits que es desenvolupen dins dels PFU.

h) Espais considerats com a patrimoni natural i de la biodiversitat⁹

Per al cas d'espais d'especial protecció considerats com a patrimoni natural i de la biodiversitat on hi hagi constància de la presència del mosquit tigre, la intervenció de les administracions públiques competents per prevenir la seva introducció i evitar la seva propagació, s'haurà de fer conforme a l'establert a la Llei 42/2007 de 13 de desembre del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat i del Reial Decret 1628/2011 de 14 de novembre, pel qual es regula el llistat i catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores

i) Camps de Golf. Parcs i Zones d'esbarjo.

Els petits estanys i basses d'aigua disseminats pel recorregut d'un camp de golf o en parcs i zones d'esbarjo, poden esdevenir un punt de desenvolupament de les larves del mosquit tigre.

Cal evitar els forats i les depressions del terra on es pugui acumular aigua, així com l'acumulació d'aigua als forats dels arbres, vigilar els circuits de reg per tal d'evitar que s'entollin i realitzar tasques de manteniment d'estanys o masses d'aigua tenint en compte de no deixar les instal·lacions sense cap tipus de recirculació d'aigua o amb uns nivells que permetin l'establiment de mosquits.

En cas de ser necessari com a mesura complementària la utilització de plaguicides, s'haurà de tenir en compte tota la normativa al respecte.

TÍTOL SEGON: CONTROL I INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA

CAPÍTOL I: De la informació i la col·laboració amb l'autoritat competent.

Article 7

La informació¹⁰

En el cas que els titulars d'instal·lacions, establiments o dependències detectin la proliferació o propagació de mosquits, i en particular del mosquit tigre, n'han d'informar immediatament a l'Ajuntament i procedir a adoptar les mesures preventives apropiades i suficients i si escau a retirar de l'espai, els bens u objectes que segons aquesta Ordenança puguin suposar una font de risc.

Les autoritats competents podran requerir als titulars de terrenys que facilitin informació i l'accés dels seus agents per tal de verificar la presència de mosquits i en especial del mosquit tigre¹¹ per prendre les mesures adequades per al seu control.

CAPÍTOL II: De la intervenció administrativa

Article 8

1. La vigilància i control¹²

⁹ Aquesta situació específica es troba recollida en el Preàmbul del RD 1628/2011 de 14 de novembre, pel qual es regula el llistat i catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores

¹⁰ Aquesta obligació d'informar a l'Ajuntament com autoritat sanitària quan es detecti l'existència de riscos per a la salut, s'estableix de forma expressa a l'article 58 de la Llei 18/2009 de salut pública de Catalunya

¹¹ Punt 9 art. 10 del RD 1628/2011 de 14 de novembre pel qual es regula el llistat i Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores

L'Ajuntament de Sant Andreu de Llavaneres, en l'exercici de les seves competències, podrà dur a terme les activitats de vigilància i control necessàries per al compliment de les disposicions establertes en aquesta ordenança, així com d'altres normatives específiques, per tal de preservar la salut de la seva població i dels efectes negatius que poden ocasionar, i en particular del mosquit tigre dins del seu àmbit territorial.

La planificació i programació de les activitats de vigilància i el control es portaran a terme en relació al risc detectat i amb la freqüència adequada.

2. Control de les actuacions

a. L'actuació inspectora podrà ser realitzada pels tècnics municipals designats a l'efecte, pels funcionaris de la policia local o per personal d'altres administracions supramunicipals, en funcions d'assistència tècnica al municipi, els quals podran, acreditats degudament i en el compliment de les seves funcions, accedir a qualsevol lloc, instal·lació o dependència, de titularitat pública o privada¹³, així com ordenar que les persones obligades, adoptin les mesures necessàries per a la prevenció o per al restabliment de les condicions que evitin la proliferació i/o la propagació de mosquits, i en particular del mosquit tigre.

En el supòsit d'entrada a domicilis, es requerirà el previ consentiment del titular, o bé aquesta es podrà realitzar mitjançant una resolució judicial autoritzant-la.

Finalitzada la inspecció, els inspectors lliuraran còpia de l'acta d'inspecció al titular o persona responsable que es trobi en aquell moment en les dependències o instal·lació.

b. Les persones que fa referència l'article 2 d'aquesta Ordenança, resten obligades durant la inspecció, a facilitar informació exacta i veraç de llurs espais, béns i objectes afectats pels preceptes d'aquesta ordenança i permetre el correcte exercici de l'activitat inspectora.

c. En exercici de les funcions respectives, els inspectors actuants, podran sol·licitar el suport, l'auxili i la col·laboració d'altres inspectors de salut pública de medi ambient o d'altres àrees competents en la matèria així com d'altres agents de l'autoritat que tinguin encomanades funcions de seguretat.

3. Mesures cautelars¹⁴

a. En el cas d'incompliment per part dels obligats, els tècnics inspectors aixecaran acta dels fets, que servirà de base per a la determinació d'una possible infracció conforme als preceptes establerts en la present Ordenança, amb la consegüent incoació de

---

¹² Els ens locals com autoritat sanitària (art. 5.h) de la LSPC, són competents per portar a terme activitats de vigilància i control dins del marc que es regula al TÍTOL IV *De la intervenció administrativa en matèria de salut pública de la LSPC*

¹³ En aquest apartat volem fer una puntualització en quant a que la Sentència del Tribunal Constitucional 137/1985 de 17-10-1985, va afirmar que el dret a la inviolabilitat del domicili també és predicable o extensiu a les persones jurídiques en afirmar: "... *nuestro texto constitucional, al establecer el derecho a la inviolabilidad del domicilio, no lo circunscribe a las personas físicas, siendo pues extensivo o predicable igualmente en cuanto a las personas jurídicas, del mismo modo que este Tribunal ha tenido ocasión de pronunciarse respecto de otros derechos fundamentales, como pueden ser los fijados en el art. 24 de la misma CE, sobre prestación de tutela judicial efectiva, tanto a personas físicas como a jurídicas*".

Per tant, tant si l'empresa sotmesa a inspecció coincideix amb el domicili de la persona física o jurídica afectada, s'haurà d'obtenir el seu consentiment de forma expressa o, en el seu defecte, demanar l'oportuna autorització judicial.

¹⁴ Conforme l'establert als articles 55.1.f) i 63 de la LSPC:

Article 55 Intervenció administrativa en protecció de la salut i prevenció de la malaltia

1. L'autoritat sanitària, per mitjà dels òrgans competents, pot intervenir en les activitats públiques i privades per a protegir la salut de la població i prevenir la malaltia. Amb aquesta finalitat, pot:

f) Adoptar les mesures cautelars pertinents si es produeix un risc per a la salut individual o col·lectiva o si se sospita raonablement que n'hi pot haver un, davant l'incompliment dels requisits i les condicions que estableix l'ordenament jurídic, i també en aplicació del principi de precaució. Aquestes mesures s'han d'adoptar d'acord amb el que estableix l'article 63.(d'aquesta mateixa llei)

l'expedient sancionador, sense perjudici què, com a conseqüència de les activitats d'inspecció i control es comprovi que hi ha un risc per a la salut, o indicis raonables, aquests considerin necessària una intervenció immediata. En aquests casos l'Ajuntament podrà adoptar les mesures cautelars i actuacions que consideri oportunes amb la finalitat de corregir les deficiències detectades.

b. Les mesures cautelars s'ajustaran a la intensitat, a la proporcionalitat i seran les adequades als objectius que es pretengui assolir en cada supòsit.

c. La durada de les mesures cautelars no ha d'excedir el que exigeix la situació de risc que les justifica.

d. Les mesures cautelars es podran adoptar en aplicació del principi de precaució. En aquest cas, amb caràcter previ a la resolució per la qual s'adopta la mesura cautelar, s'haurà de donar audiència a les parts interessades perquè, en el termini de deu dies, puguin presentar les al·legacions i els documents pertinents.

TÍTOL TERCER: DEL RÈGIM SANCIONADOR

CAPÍTOL I: Del procediment sancionador i de l'exercici de la potestat sancionadora

Article 9

1. Procediment sancionador¹⁵. Principis generals

El procediment sancionador s'ajustarà a les disposicions legals relatives al procediment administratiu, als principis establerts en la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, i al procediment establert en el Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya amb les especificacions corresponents establertes a la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública de Catalunya¹⁶.

El termini per a dictar i notificar la resolució d'un expedient sancionador és de 9 mesos¹⁷

2. Competència per a sancionar¹⁸

Correspon als ens locals municipals a tenor de l'establert en aquesta Ordenança, l'exercici de la potestat sancionadora dins del seu àmbit territorial i en l'exercici de les seves competències.

L'alcalde i el ple podran delegar o desconcentrar les seves competències en altres òrgans de la corporació en els termes i condicions fixats per la normativa de règim local, i si és el cas, per la normativa bàsica sobre règim jurídic de les administracions públiques¹⁹.

¹⁵ En el decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, s'estableix que aquest, serà d'aplicació supletòria als ens locals de Catalunya en defecte total o parcial dels procediments sancionadors específics previstos en l'ordenament sectorial o en les ordenances locals, llevat de les matèries en les quals l'Estat té competència normativa plena (art. 1.2).

¹⁶ Conforme l'establert al TÍTOL V Règim sancionador establert a la LSPC

¹⁷ Conforme l'establert a l'article 75 de la LSPC

¹⁸ Conforme l'establert a l'article 789.1 apartats a) i c) de la LSPC

¹⁹ A l'actualitat i mitjançant la corresponent disposició de caràcter general i en el compliment dels requisits establerts a la *Llei 26/2010 del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya* (art.6.3 i 8)), els presidents dels ens locals poden desconcentrar en els membres de la corporació i els òrgans plenaris, en les comissions de govern, si s'escau, i els membres corporatius, les competències sancionadores que tinguin respectivament atribuïdes.

Els ens locals podran encomanar a l'Agència de la Salut Pública de Catalunya, mitjançant els convenis pertinents, la gestió de la instrucció d'expedients sancionadors en l'àmbit de llurs competències. La formalització d'aquest encàrrec no altera en cap cas, la titularitat de la potestat sancionadora que correspon a l'òrgan local competent en la matèria²⁰.

CAPÍTOL II: De les infraccions

Article 10

Infraccions²¹

Es considerarà infracció, les accions i omissions antijurídiques tipificades en aquesta ordenança i en les demés disposicions específiques dictades en matèria de salut pública i sanitat que seran objecte de les sancions administratives corresponents, prèvia instrucció de l'oportú expedient.

Article 11

De la Responsabilitat²²

Són subjectes responsables les persones físiques o jurídiques que incorrin en les accions o omissions tipificades per aquesta Ordenança com a infraccions en matèria de salut pública i del medi.

Article 12

Criteris per a la classificació de les infraccions i la seva graduació

Les infraccions es classifiquen²³ com a lleus, greus o molt greus, tenint en compte els criteris següents per a la seva graduació²⁴: la negligència i la intencionalitat del subjecte infractor, el frau, el risc per a la salut i pel medi, la quantia de l'eventual benefici obtingut, la gravetat de l'alteració sanitària i social produïda, l'incompliment dels requeriments o les advertències previs per qualsevol mitjà, la xifra de negocis de l'empresa, el nombre d'afectats, la durada dels riscos i l'existència de reiteració o reincidència.

Aquest criteris poden ésser valorats separatament o conjuntament.

Article 13

Qualificació de les infraccions

1. En funció dels criteris establerts a l'article anterior, es consideren infraccions *lleus*:
  - Les comeses per simple irregularitat en l'observança d'aquesta ordenança .
  - L'incompliment dels requeriments específics sense repercussió directa en la salut.

²⁰ Conforme l'establert a l'article 78.2. de la LSPC, els ens locals poden encomanar a l'Agència de Salut Pública de Catalunya, per mitjà dels convenis pertinents, la gestió de la instrucció d'expedients sancionadors en l'àmbit de llurs competències. La formalització d'aquest encàrrec no altera, en cap cas, la titularitat de la potestat sancionadora, que correspon a l'òrgan local competent en la matèria.

²¹ Conforme l'establert a l'article 66 de la LSPC

²² Conforme l'establert a l'article 74 de la LSPC

²³ Conforme l'establert a l'article 67 *Classificació de les infraccions* de la LSPC

²⁴ Conforme l'establert a l'article 72 *Graduació de les sancions* de la LSPC

- Les comeses per simple negligència, sempre que l'alteració o el risc sanitari produïts hagin estat d'escassa incidència.
2. Es consideren infraccions *greus*
- Les que reben expressament aquesta qualificació segons la normativa específica aplicable en cada cas, quan tenen repercussió en la salut.
  - La reincidència en la comissió d'infraccions lleus, en el període dels dos anys anteriors
  - Les que són concurrents amb altres infraccions sanitàries lleus, o han servit per facilitar-les o encobrir-les.
  - Les que produeixin un risc o dany greu per a la salut.
3. Es consideren infraccions *molt greus*:
- Les que reben expressament aquesta qualificació segons la normativa específica aplicable en cada cas, quan tenen transcendència en la salut.
  - La reincidència en la comissió d'infraccions greus en el període de cinc anys anteriors.
  - Les que són concurrents amb altres infraccions sanitàries greus, o han servit per facilitar-les o encobrir-les.
  - Les que produeixin un risc o dany molt greu per a la salut.

Les infraccions lleus prescriuen²⁵ al cap d'un any; les greus, al cap de dos anys, i les molt greus, al cap de quatre anys.

CAPÍTOL III: De les sancions

Article 14

*Sancions*²⁶

1. Les infraccions a que fa referència l'article 13 d'aquesta Ordenança, han d'ésser sancionades amb multes, d'acord amb les prescripcions establertes al títol V sobre el règim sancionador de la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública de Catalunya:

a) Infraccions lleus, fins a 3.000 euros.

b) Infraccions greus, de 3.001 a 60.000 euros. L'import de les sancions es pot incrementar fins a un import que no ha de superar el quintuple del valor de mercat dels productes o els serveis objecte de la infracció.

c) Infraccions molt greus, de 60.001 a 600.000 euros. L'import de les sancions es pot incrementar fins a un import que no ha de superar el quintuple del valor de mercat dels productes o els serveis objecte de la infracció.

2. Les sancions imposades per infraccions lleus prescriuen²⁷ al cap d'un any; les imposades per infraccions greus, al cap de dos anys, i les imposades per infraccions molt greus, al cap de tres anys

²⁵ Conforme l'establert a l'article 75.1 de la LSPC

²⁶ Conforme l'establert a l'article 71 i següents de la LSPC

²⁷ Conforme l'establert a l'article 75.3 de la LSPC

3. La imposició d'una sanció no és incompatible amb l'obligació del subjecte responsable de reposar la situació alterada al seu estat originari ni amb el pagament de les indemnitzacions corresponents.

Article 15

*Òrgans competents de l'Ajuntament per a imposar les sancions*²⁸

En l'àmbit municipal, l'alcalde o alcaldessa és competent per a imposar les sancions de fins a 100.000 euros, i el ple de la corporació és competent per a imposar les sancions de fins a 300.000 euros.

Els expedients sancionadors incoats i instruits per aquest Ajuntament d'acord amb la proposta de resolució dels quals correspongui imposar una sanció superior a aquestes quanties s'haurà de remetre's a l'òrgan competent en funció de la quantia perquè els resolgui²⁹.

Article 16

*Graduació i atenuació de les sancions*³⁰

Per a la determinació de la quantia de la sanció, l'ajuntament tindrà en compte la deguda adequació entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció imposada, tenint especial consideració per a la graduació de la sanció l'existència d'intencionalitat o reiteració i la natura dels perjudicis causats.

Article 17

*Apreciació de delictes o falta*³¹

Si en el decurs de la tramitació del procediment sancionador s'apreciés que determinats fets poden ser constitutius de delictes o falta penal, l'instructor ho notificarà immediatament a l'Alcalde, el qual passarà el tant de culpa al Ministeri Fiscal. Un cop l'autoritat judicial hagi incoat el procés penal que correspongui, si hi ha identitat de subjecte, fet i fonament haurà de suspendre el procediment administratiu.

Article 18

*De les multes coercitives*³²

1. L' Ajuntament a l'efecte de garantir l'aplicació i l'eficàcia de les mesures cautelars o dels seus requeriments, podrà imposar reiterades multes coercitives.

2. El termini assenyalat en el requeriment ha d'ésser, en qualsevol cas, suficient per al compliment de l'obligació que es tracti i al mateix temps, el necessari per evitar la producció de perjudicis majors en cas de no executar l'obligació requerida.

²⁸ Conforme l'establert a l'article 78.1.a) de la LSPC

²⁹ Conforme l'establert a l'article 78.1.c) de la LSPC

³⁰ Dins d'aquesta graduació caldrà tenir en compte el principi de proporcionalitat establert als articles 31.2 cinquè i 102.2 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, pel qual en l'establiment de sancions pecuniàries s'haurà de preveure que la comissió de les infraccions tipificades no resultin més beneficioses per a l'infractor que el compliment de les normes infringides (Principi de proporcionalitat).

³¹ Conforme a l'establert a l'article 5 del decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat.

³² Conforme l'establert a l'article 65 de la LSPC

3. En cas d'incompliment es podran efectuar requeriments successius fins a un màxim de tres vegades, i cadascú d'aquests requeriments no podrà excedir els 6.000 €.

4. La multa coercitiva és independent de les sancions que pugui imposar-se amb tal finalitat i n'és compatible amb elles.

Article 19

De l'execució subsidiària³³

1. En el compliment de l'establert en la present Ordenança, quan es tracti d'obligacions que no siguin personalíssimes i es puguin realitzar per subjectes diferents als obligats, l'Ajuntament, seguint el procediment corresponent, podrà executar aquestes obligacions per si mateix o mitjançant les persones que determini.

2. L'import de les despeses, els possibles danys i perjudicis aniran a càrrec dels obligats.

---

³³ Seria possible considerar l'adopció per part de l'ens local, de la figura de l'execució subsidiària conforme als requisits establerts a l'article 98 de la Llei 30/1992 LRJPAC, (entesa aquesta com a norma bàsica i supletòria de la Llei 26/2010 a Catalunya) com a mesura per tal de garantir l'aplicació efectiva davant d'un incompliment previst per aquesta ordenança.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

En tot allò que no estigui previst en aquesta Ordenança, s'estarà al que prevegin les ordenances reguladores corresponents i sense perjudici de l'establert per altres normes sectorials.

Segona

A partir de l'entrada en vigor d'aquesta ordenança s'hauran d'adaptar les altres Ordenances i reglaments municipals que regulin matèries que s'oposin a les prescripcions d'aquesta³⁴.

Tercera

*Instal·lacions o establiments de nova obertura*³⁵

Per al cas de noves obertures d'instal·lacions o establiments que l'exercici de les seves activitats pugui representar riscos sanitaris per a la proliferació dels mosquits, en especial de l'espècie *Aedes albopictus*, s'haurà d'ajuntar a la documentació corresponent, (llicència ambiental o comunicació prèvia) el Pla d'autocontrol de plagues on s'especifiquin les mesures preventives o de control pertinents per evitar la seva cria i proliferació.

Els establiments o instal·lacions que a l'entrada en vigor d'aquesta ja es trobin en funcionament, s'hauran d'ajustar conforme l'establert a la present Ordenança i a la resta de normes higiènic-sanitàries i de salubritat vigents.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

En aquest apartat es podran establir a criteri de cada Ajuntament uns períodes d'adaptació als preceptes establertes en l'Ordenança.

DISPOSICIÓ FINAL

Els preceptes d'aquesta Ordenança que per sistemàtica incorpora aspectes de la legislació estatal i autonòmica, s'entén que resten automàticament modificats en el moment que es produeixi la revisió d'aquesta legislació. En el supòsit de modificació de la legislació estatal i autonòmica continuaren essent vigents els preceptes d'aquesta Ordenança si son compatibles i permeten una interpretació harmònica amb els nous preceptes de la legislació de referència, mentre no hi hagi adaptació expressa.

Aquesta ordenança entrarà en vigor a partir del termini de 15 dies des de la seva publicació al BUTLLETÍ OFICIAL DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA.

Sant Andreu de Llavaneres, 26 de setembre de 2012.

³⁴ Per exemple s'hauran d'adaptar especialment les ordenances municipal sobre Via Pública, Medi Ambient i Convivència Ciutadana i el reglament General del Cementiri municipal, entre d'altres.

³⁵ Conforme l'establert a l'article 54 de la LSPC